

ด่วนที่สุด
ที่ พณ 0703/ ๑๐๒๖

สอค 1/94
๒1เม.ค.55
14.5๐น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ศ4921 กว
รับที่ : ศ3428/55 ๑ ๗๖๖
วันที่ : 02 เม.ย. 55 เวลา : 14:02

กระทรวงพาณิชย์
44/100 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลบางกระสอ
อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

ทอ มีนาคม 2555

เรื่อง ผลการเดินทางเยือนกรุงวอชิงตัน ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิ สารผล)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปลผลการเดินทางเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิ สารผล) และคณะ

ด้วยกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ขอเสนอสรุปลผลการเดินทางเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิ สารผล) เพื่อพบหารือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสหรัฐฯ ในเรื่องสถานการณ์ทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างไทยและสหรัฐฯ มาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(7)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

1. เรื่องเดิม

กระทรวงพาณิชย์อนุมัติให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิ สารผล) พร้อมด้วยอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาและคณะ เดินทางเยือนกรุงวอชิงตัน ดีซี สหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ 11 - 18 กุมภาพันธ์ 2555 เพื่อพบหารือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนของสหรัฐฯ ในเรื่องสถานการณ์ทรัพย์สินทางปัญญาของไทย และความร่วมมือเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ระหว่างไทยและสหรัฐฯ

2. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 มาตรา 4(7) กำหนดให้เรื่องที่เกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือที่เกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศที่มีผลผูกพันรัฐบาลไทย ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี จึงเห็นควรเสนอเรื่องการเดินทางเยือนกรุงวอชิงตัน ดีซี ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ให้คณะรัฐมนตรีรับทราบ

3. สาระสำคัญของการเดินทางเยือนกรุงวอชิงตัน ดีซี ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์

3.1 การพบหารือผู้แทนสมาคมทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างประเทศ (International Intellectual Property Alliance : IIPA) และสมาพันธ์ธุรกิจซอฟต์แวร์ (Business Software Alliance : BSA)

IIPA และ BSA เป็นตัวแทนภาคเอกชนสหรัฐฯ ที่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองงานลิขสิทธิ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ได้แจ้งให้ทั้งสองหน่วยงานทราบนโยบายรัฐบาลไทยที่ให้ความสำคัญกับเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งได้มีการตั้งคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศ สำหรับปี 2556-2559 ครอบคลุม 7 ด้าน เช่น

การสร้างสรรคทรัพย์สินทางปัญญา การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนมีการจัดทำแผนเร่งรัดการป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น ซึ่ง BSA กล่าวชื่นชม และเห็นว่า อัตราการละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ของไทยลดลงจากร้อยละ 80 ในปี 2549 เหลือร้อยละ 73 ในปี 2553

อย่างไรก็ดี ทั้งสองหน่วยงานแสดงความกังวลกับปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์บนอินเทอร์เน็ต และขอให้ไทยเร่งออกกฎหมายเพื่อป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาบนอินเทอร์เน็ต กฎหมายเอาผิดเจ้าของพื้นที่ที่สนับสนุนการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา (landlord liability) และการป้องกันการแอบถ่ายในโรงภาพยนตร์ เป็นต้น ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ แจ้งว่า จะพยายามผลักดันการออกกฎหมายดังกล่าวให้มีผลใช้บังคับโดยเร็ว ซึ่งน่าจะช่วยคลายกังวลให้เจ้าของสิทธิ ทั้งคนไทยและต่างชาติได้

3.2 การพบหารือผู้แทนสมาคมผู้วิจัยและผลิตเภสัชภัณฑ์ (PhRMA) และสมาคมอุตสาหกรรมชีวภาพ (BIO)

PhRMA และ BIO เป็นภาคเอกชนที่ให้ความสำคัญกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ด้านยาและเวชภัณฑ์ ซึ่งที่ผ่านมา มีข้อกังวลเรื่องการบังคับใช้สิทธิบัตรยา (compulsory licensing : CL) และเรื่องความโปร่งใสของภาครัฐ ซึ่งในการพบหารือครั้งนี้ ทั้งสองหน่วยงานได้ขอคุณรัฐบาลไทย โดยเฉพาะกระทรวงพาณิชย์ที่รับฟังข้อกังวลของภาคอุตสาหกรรมอย่างต่อเนื่อง และเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนสหรัฐฯ ได้พบหารือกับภาคประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่ง PhRMA และ BIO หวังว่าจะได้รับความร่วมมือที่ดีจากรัฐบาลไทยต่อไปในอนาคต

ในการนี้ อุตสาหกรรมยาสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงยาที่มีคุณภาพ แก้ปัญหายาปลอม รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลผลทดสอบยา เป็นต้น ซึ่งรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์แจ้งว่า เรื่องยาเป็นเรื่องละเอียดอ่อนสำหรับไทย จึงควรร่วมมือและหารือกันอย่างสร้างสรรค์ และดำเนินการอย่างรอบคอบ เพื่อให้ประชาชนไทยเข้าถึงยาได้อย่างมีคุณภาพ

ทั้งนี้ ในปี 2555 PhRMA ได้เสนอให้ USTR จัดไทยเป็นประเทศที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษ (PWL) ซึ่งดีกว่าข้อเสนอการจัดอันดับประเทศไทยใน 3-4 ปี ที่ผ่านมา ที่เสนอให้จัดไทยเป็นประเทศที่มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญามากที่สุด (PFC) ซึ่งเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าอุตสาหกรรมยาสหรัฐฯ เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลไทย โดยเฉพาะกระทรวงพาณิชย์ ในการสร้างกลไกความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนตัวแทนกลุ่มอุตสาหกรรมยา

3.3 การพบหารือกับนาย Demetrios Marantis รองผู้แทนการค้าสหรัฐฯ และนาง Barbara Weisel ผู้ช่วยผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้แจ้งให้ USTR ทราบถึงนโยบายด้านทรัพย์สินทางปัญญาของรัฐบาลไทย โดยเฉพาะการตั้งคณะกรรมการนโยบายทรัพย์สินทางปัญญาแห่งชาติ การเร่งรัดการดำเนินมาตรการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การคุ้มครองและบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมทั้งได้แจ้งให้สหรัฐฯ ทราบความคืบหน้าการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การบังคับใช้กฎหมาย และการรณรงค์สร้างจิตสำนึกด้านทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น

ในการนี้ USTR หวังว่าไทยจะสามารถผ่านร่างกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ การแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์โดยเพิ่มบทบัญญัติเพื่อป้องกันการแอบถ่ายในโรงภาพยนตร์ และการป้องกันการละเมิดบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การแก้ไขกฎหมายศุลกากรเพื่อให้อำนาจเจ้าหน้าที่ตรวจยึดสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาผ่านแดนและผ่านลำเรือ และการยกร่างกฎหมายเพื่อเอาผิดเจ้าของพื้นที่ที่สนับสนุนการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาโดยเร็วต่อไป

ฝ่ายสหรัฐฯ ยังได้หยิบยกประเด็นการค้าอื่น ขึ้นหารือ ดังนี้

- เรื่องที่ไทยมีคำร้องขอให้สหรัฐฯ คงสิทธิประโยชน์ทางศุลกากร (GSP) สินค้าของไถยนั้น สหรัฐฯ แจ้งว่าจะพิจารณาคำร้องดังกล่าวในเดือนมีนาคม และจะประกาศผลการพิจารณาในเดือนมิถุนายน 2555 โดยคาดว่าจะคงสิทธิไว้สำหรับสินค้าไทย 3 รายการ ได้แก่ ถูมมียาง ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ และผลิตภัณฑ์ถุงพลาสติกประเภท Pinch-seal
- สหรัฐฯ สอบถามนโยบายของรัฐบาลไทยในการเข้าร่วมเจรจาจัดทำความตกลง Trans-Pacific Partnership (TPP) และพร้อมจะให้ข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ประกอบการพิจารณาของฝ่ายไทย ซึ่งไทยแจ้งว่าขณะนี้กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศอยู่ระหว่างศึกษา และพิจารณาว่าจะเข้าร่วมหรือไม่ ในโอกาสเดียวกัน ได้ขอข้อมูลความคืบหน้าการเจรจา โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพย์สินทางปัญญา
- สหรัฐฯ ขอให้ไทยสนับสนุนการเจรจาขยายขอบเขตความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า เทคโนโลยีสารสนเทศ (ITA Expansion) ซึ่งไทยแจ้งว่า อยู่ระหว่างศึกษา และติดตามความชัดเจนของการเจรจา
- สหรัฐฯ แจ้งข้อกังวลของสมาคม National Pork Producers Council (NPPC) ของ สหรัฐฯ ต่อมาตรการของไทยในการห้ามนำเข้าเนื้อสุกรที่มีการใช้สารเร่งเนื้อแดง (ractopamine) ซึ่งยังไม่มีผล พิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์สนับสนุน และแจ้งว่า NPCC ได้ขอให้ USTR เชื่อมโยงเรื่องนี้กับการให้ GSP แก่ไทย โดยได้ขอให้สหรัฐฯ พิจารณาดัดสิทธิ GSP ที่ให้กับไทย

3.4 การลงนามในบันทึกความร่วมมือทวิภาคีระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญา และ สำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าสหรัฐฯ (USPTO)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้เป็นสักขีพยานในการลงนามบันทึกความร่วมมือทวิภาคี (MOU) ระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญา และสำนักงานสิทธิบัตรและเครื่องหมายการค้าสหรัฐฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา ฝึกอบรมบุคลากร และกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักด้านทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างสองหน่วยงาน ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของไทยต่อไป

หลังจากนั้นได้มอบให้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา หารือกับนาย David Kappos ผู้อำนวยการสำนักงานสิทธิบัตรและการค้าสหรัฐฯ เรื่องแผนกิจกรรมภายใต้บันทึกความร่วมมือดังกล่าว

ดังมีรายละเอียดสรุปผลการเดินทางเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิ สาระผล) และคณะ ปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

4. ความเห็นของกระทรวงพาณิชย์

4.1 กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นว่าการเดินทางเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายภูมิ สาระผล) พร้อมด้วยอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาและคณะในครั้งนี้ ประสบความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ โดยหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน ได้ทราบความคืบหน้าในการดำเนินการปราบปรามการละเมิด โดยสามารถชี้ให้สหรัฐฯ เห็นถึงความก้าวหน้าในด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทย ทั้งด้านนโยบาย การแก้ไขกฎหมาย การป้องกันและปราบปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านทรัพย์สินทางปัญญาให้กับประชาชน

อย่างไรก็ดี เนื่องจากไทยยังไม่สามารถออกกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อการคุ้มครองงานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และป้องกันการแอบถ่ายในโรงภาพยนตร์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ภาคเอกชนสหรัฐฯ ให้ความสำคัญอย่างมากได้ จึงคาดว่า สหรัฐฯ อาจไม่พิจารณาถอดไทยจากบัญชีประเทศที่ต้องจับตามองเป็นพิเศษ (PWL) ในปี 2555 แต่หากไทยสามารถผ่านกฎหมายทั้งสองฉบับได้ในปีนี้ คาดว่าสหรัฐฯ จะถอดไทยจาก PWL ในปี 2556

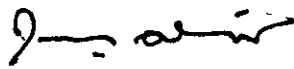
4.2 การที่สหรัฐฯ จะพิจารณาคืนสิทธิ GSP ให้กับสินค้าไทย 3 รายการ คือ ถังมือยาง ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ และผลิตภัณฑ์ถุงพลาสติกประเภท Pinch-seal จะทำให้ไทยคงความสามารถในการแข่งขันของสินค้านี้ในสหรัฐฯ อย่างไรก็ดี USTR แสดงความกังวลต่อการที่ไทยใช้มาตรการสุขอนามัยหมูเนื้อแดงของสหรัฐฯ ซึ่งอาจส่งผลต่อการพิจารณาสหสิทธิ GSP ของสินค้าไทยได้

5. ข้อเสนอของกระทรวงพาณิชย์

เนื่องจากการเดินทางเยือนสหรัฐฯ ของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ มีประเด็นการหารือเรื่องการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นเรื่องที่สหรัฐฯ ซึ่งเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทยให้ความสนใจ รวมทั้งมีประเด็นเกี่ยวเนื่องกับเรื่องสิทธิ GSP ของสินค้าไทยที่ส่งออกไปสหรัฐฯ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญทรง เตริยาภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

สำนักส่งเสริมการพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญา

โทร. 0-2547-4653

โทรสาร 0-2547-4665